

Tạp chí

**CÔNG DÂN
& KHUYẾN HỌC**

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHUYẾN HỌC VIỆT NAM

Day và Học NGÀY NAY

TODAY'S TEACHING & LEARNING MAGAZINE

ISSN 2815 - 5769

SỐ ĐẶC BIỆT

THÁNG 12/2025

■ **TƯ TƯỞNG CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỀ NHÀ GIÁO - VẬN DỤNG TRONG XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ NHÀ GIÁO QUÂN ĐỘI HIỆN NAY**

HO CHI MINH'S THOUGHTS ON TEACHERS - APPLICATION
IN BUILDING THE CURRENT TEAM OF MILITARY TEACHERS

BÙI DUY SỬU

■ **ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY TIẾNG ANH THEO HƯỚNG LẤY NGƯỜI HỌC LÀM TRUNG TÂM TRONG MÔI TRƯỜNG QUÂN SỰ**

INNOVATING ENGLISH TEACHING METHODS TOWARDS A LEARNER -
CENTERED DIRECTION IN THE MILITARY ENVIRONMENT

BÙI HẢI SƠN

■ **PHƯƠNG HƯỚNG ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC TRONG CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUÂN SỰ HIỆN NAY**

INNOVATIVE DIRECTIONS OF TEACHING METHODS
IN CURRENT MILITARY UNIVERSITIES

NGUYỄN HỮU LINH

■ **ĐỔI MỚI GIÁO DỤC CAO ĐẲNG TRƯỚC BỐI CẢNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ SỐ Ở VIỆT NAM**

INNOVATION IN COLLEGE EDUCATION IN THE CONTEXT
OF DIGITAL ECONOMIC DEVELOPMENT IN VIETNAM

LƯƠNG THỊ HIỀN

Học Học nữa Học mãi!

SỐ ĐẶC BIỆT
THÁNG 12/2025

TỔNG BIÊN TẬP
Tô Quang Phán

BAN TẬP CHÍ IN
TRƯỞNG BAN
Trương Thị Thúy Hằng

PHÓ BAN
Nguyễn Thị Bích

TRÌNH BÀY
Ngô Tráng Kiện
Mạnh Hùng

Giá: 38.000 đ

Tạp chí

**CÔNG ĐAN
& KHUYẾN HỌC**
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHUYẾN HỌC VIỆT NAM

Đạy và Học
NGÀY NAY

MỤC LỤC/ CONTENTS

• Bùi Duy Siu: Tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về nhà giáo - Vận dụng trong xây dựng đội ngũ nhà giáo quân đội hiện nay/ <i>Ho Chi Minh's thoughts on teachers - Application in building the current team of military teachers</i>	3
• Nguyễn Hữu Nam: Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng - Vận dụng trong giáo dục, rèn luyện cho học viên Trường Đại học Trần Quốc Tuấn hiện nay/ <i>Ho Chi Minh's thought on revolutionary ethics - Application in education and training for students at Tran Quoc Tuan University today</i>	6
• Đỗ Thị Tâm: Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức vào xây dựng Đảng về đạo đức cho cán bộ, Đảng viên trong bối cảnh hiện nay/ <i>Applying Ho Chi Minh's thought to improve the quality of party building work on ethics for cadres and party members in the current context</i>	7
• Đào Việt Hùng: Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức người cán bộ trong xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội giai đoạn hiện nay/ <i>Applying Ho Chi Minh's thought on ethics of cadres in building military cadres in the current period</i>	9
• Nguyễn Đức Tân: Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong phát triển thể dục, thể thao đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số hiện nay/ <i>Applying Ho Chi Minh's ideology in the development of physical education and sports to meet the requirements of current digital transformation</i>	11
• Lê Tiến Đạt: Tư tưởng Hồ Chí Minh về tự học - Vận dụng trong giáo dục nâng cao ý thức tự học cho học viên ở Trường Đại học Trần Quốc Tuấn hiện nay/ <i>Ho Chi Minh's thought on self-study - Application in education to raise self-study awareness for students at Tran Quoc Tuan University today</i>	13
• Nguyễn Tiến Dũng: Vũ trang tự vệ trong tư tưởng quân sự của Chủ tịch Hồ Chí Minh/ <i>Self-defense armed forces in Ho Chi Minh's military thought</i>	14
• Bùi Hải Sơn: Đổi mới phương pháp giảng dạy tiếng Anh theo hướng lấy người học làm trung tâm trong môi trường quân sự/ <i>Innovating English teaching methods towards a learner-centered direction in the military environment</i>	16
• Đào Hồng Đức: Nâng cao ý thức chính trị của sinh viên các trường đại học hiện nay/ <i>Raising political awareness of university students today</i>	17
• Đỗ Văn Thụy: Cơ sở lý luận nâng cao chất lượng thực luyện, tập bài, luyện tập môn Phương pháp huấn luyện kỹ thuật chiến đấu bộ binh cho học viên ở các trường quân đội/ <i>Theoretical basis for improving the quality of training, exercises, and practice in infantry combat technique training methods for students at military schools</i>	20
• Nguyễn Tuấn Hoàng: Dạy học Vật lý qua tình huống chiến thuật, cách tiếp cận mới trong đào tạo sĩ quan đặc công thời kỳ số hóa/ <i>Teaching physics through tactical scenarios: a new approach in training commando officers in the digital era</i>	21
• Nguyễn Công Hào: Đổi mới công tác bồi dưỡng, tự bồi dưỡng đội ngũ giảng viên thể thao trong các trường quân đội theo hướng hiện đại, chuyên nghiệp/ <i>Innovating training and self-training of sports teachers in military schools in a modern and professional direction</i>	23
• Nguyễn Thị Thu Nga: Thúc đẩy động lực học tập kỹ năng mềm cho sinh viên/ <i>Encouraging the study of soft skills and motivation for students</i>	25
• Trần Văn Hải: Bồi dưỡng năng lực thực tiễn của đội ngũ giảng viên quân sự ở các trường sĩ quan quân đội hiện nay/ <i>Fostering the practical abilities of military lecturers at current military officer schools</i>	26
• Lương Thị Minh: Chuyển đổi số trong giảng dạy môn Lý luận chính trị ở các cơ sở giáo dục đại học hiện nay/ <i>Digital transformation in teaching political theory at universities today</i>	28
• Nguyễn Hữu Linh: Phương hướng đổi mới phương pháp dạy học trong các trường đại học quân sự hiện nay/ <i>Innovative directions of teaching methods in current military universities</i>	30
• Hoàng Việt Thắng: Một số vấn đề có tính nguyên tắc trong nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên ở các trường quân đội hiện nay/ <i>Some principal issues in improving the quality of teaching staff in current military schools</i>	32

• Tòa soạn: Tòa nhà TueMy, số 29/67 Đỗ Quang, Phường Yên Hòa, Thành phố Hà Nội

• Điện thoại: 2473.098.555

* ĐD: 0983081976

* dvh_nn@yahoo.com

• Tạp chí điện tử Công dân và Khuyến học

* Email: toasoan@congdamkhuyenhoc.vn

• Giấy phép xuất bản: Số 114/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 25/02/2022

Học
Học nữa
Học mãi!

SỐ ĐẶC BIỆT
THÁNG 12/2025

TỔNG BIÊN TẬP
Tô Quang Phán

BAN TẬP CHÍ IN
TRƯỞNG BAN
Trương Thị Thúy Hằng

PHÓ BAN
Nguyễn Thị Bính

TRÌNH BÀY
Ngô Tráng Kiệt
Mạnh Hùng

Tạp chí

CÔNG ĐAN
& KHUYẾN HỌC

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHUYẾN HỌC VIỆT NAM

Đạy và Học
NGÀY NAY

MỤC LỤC/ CONTENTS

• Dương Văn Kỳ: Nâng cao năng lực giảng dạy của giảng viên ở Trường Sĩ quan Pháo binh trong giai đoạn hiện nay/ <i>Enhancing the teaching capacity of instructors at the Artillery Officer School in the current period</i>	33
• Nguyễn Như Thịnh: Cơ sở thực tiễn nâng cao chất lượng tập bài môn Phương pháp huấn luyện kỹ thuật chiến đấu bộ binh cho học viên đào tạo đại học ở các trường quân đội/ <i>Practical basis for improving the quality of training lessons on infantry combat techniques for university students at military schools</i>	36
• Phạm Thái Hà: Đổi mới phương pháp giảng dạy lý luận quân sự trong các học viện, nhà trường quân đội hiện nay/ <i>Innovation of teaching methods of military theory in current military academies and schools</i>	37
• Nguyễn Duy Văn: Nâng cao chất lượng học tập các môn khoa học xã hội và nhân văn ở trường quân đội hiện nay/ <i>Improving the quality of learning social sciences and humanities in current military schools</i>	39
• Bùi Huy Hải: Định hướng phát triển văn hóa sư phạm quân sự của giảng viên trẻ ở các trường quân đội hiện nay/ <i>Orientation for the development of military pedagogy culture of young teachers in army schools today</i>	40
• Lê Hữu Minh: Nâng cao chất lượng huấn luyện chiến đấu cho học viên đào tạo sĩ quan ở các học viện, nhà trường quân đội/ <i>Improving the quality of combat training for cadets in military academies and schools</i>	43
• Nguyễn Văn Trường: Bồi dưỡng năng lực ứng dụng công nghệ thông tin của giảng viên ở các trường sĩ quan quân đội hiện nay/ <i>Training information technology application capacity of lecturers at current military officer schools</i>	44
• Dương Thị Tâm: Một số giải pháp trong giảng dạy về thiết kế rập chuyên ngành May hiện nay/ <i>Some solutions in teaching sewing design today</i>	46
• Nguyễn Văn Quyết: Nâng cao chất lượng công tác kiểm tra, thanh tra giáo dục, đào tạo ở các trường quân đội hiện nay/ <i>Improving the quality of inspection and testing of education and training at military schools today</i>	47
• Lương Thị Hiền: Đổi mới giáo dục cao đẳng trước bối cảnh phát triển kinh tế số ở Việt Nam/ <i>Innovation in college education in the context of digital economic development in Vietnam</i>	49
• Nguyễn Văn Tính: Cơ sở thực tiễn phương pháp chuẩn bị và thực hành huấn luyện kỹ thuật thuốc nổ cho học viên đào tạo sĩ quan chỉ huy ở các trường trong quân đội/ <i>Practical basis of methods of preparation and practice of explosives technical training for command officer training students at military schools</i>	51
• Trần Văn Hùng: Phát huy tiềm năng công nghệ và trí tuệ nhân tạo trong bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trước nguy cơ an ninh phi truyền thống/ <i>Promoting the potential of technology and artificial intelligence in protecting the socialist country of Vietnam from non-traditional security threats</i>	53
• Lê Tuyên Giáo: Phát huy vai trò của lực lượng vũ trang trong xây dựng “Thế trận lòng dân”/ <i>Promoting the role of the armed forces in building the “People’s hearts”</i>	54
• Trần Văn Quang: Rèn luyện nếp sống chính quy cho sĩ quan trẻ trong Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay/ <i>Training regular lifestyle for young officers in the present Vietnam people’s army</i>	56
• Nguyễn Văn Hải: Nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức của học viên các học viện, trường sĩ quan quân đội hiện nay/ <i>Enhance the political quality and morality of cadets at the current military academies and officer schools</i>	57
• Hồ Diên Hùng: Phát huy vai trò của đội ngũ giảng viên khoa Thể thao, Trường Sĩ quan Lục quân 1 trong xây dựng phong trào rèn luyện thể lực toàn trường/ <i>Promoting the role of the team of lecturers of the sports faculty, Army Officer School 1 in building a school-wide physical training movement</i>	59
• Trần Thị Hương Giang: Tầm quan trọng của ngôn ngữ cử chỉ trong dạy học tiếng Anh/ <i>The importance of body language in teaching English</i>	61

• Tòa soạn: Tòa nhà TueMy, số 29/67 Đỗ Quang, Phường Yên Hòa, Thành phố Hà Nội
• Điện thoại: 2473.098.555 * ĐD: 0983081976 * dvh_nn@yahoo.com
• Tạp chí điện tử Công dân và Khuyến học * Email: toasoan@congdamkhuyenhoc.vn
• Giấy phép xuất bản: Số 114/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 25/02/2022

Giá: 38.000 đ

Học Học nữa Học mãi!

SỐ ĐẶC BIỆT
THÁNG 12/2025

TỔNG BIÊN TẬP
Tô Quang Phán

BAN TẬP CHÍ IN
TRƯỞNG BAN
Trương Thị Thúy Hằng

PHÓ BAN
Nguyễn Thị Bính

TRÌNH BÀY
Ngô Tráng Kiệt
Mạnh Hùng

Giá: 38.000 đ

Tạp chí

**CÔNG ĐAN
& KHUYẾN HỌC**
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHUYẾN HỌC VIỆT NAM

Day và Học
NGÀY NAY

MỤC LỤC/ CONTENTS

• Nguyễn Đình Tấn: Bồi dưỡng đội ngũ giảng viên khoa Bắn pháo theo phương châm “Chất lượng đào tạo của nhà trường là khả năng sẵn sàng chiến đấu của đơn vị”/ <i>Training for the artillery faculty teaching team based on the principle “The quality of education of the school is the unit’s readiness for combat”</i>	63
• Trịnh Quang Tuấn: Cơ sở lý luận, thực tiễn huấn luyện kỹ thuật vật cản cho học viên ở các trường trong quân đội/ <i>Theoretical and practical basis of training on obstacle techniques for students at military schools</i>	65
• Cần Xuân Sáu: Biện pháp nâng cao chất lượng giáo dục nghề nghiệp đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động/ <i>Measures to improve the quality of vocational education to meet the needs of the labor market</i>	67
• Đoàn Thị Luyện: Bồi dưỡng năng lực đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch cho cán bộ, giảng viên ở các trường quân đội trong hiện nay/ <i>Fostering the capacity to fight against wrong and hostile viewpoints for cadres and lecturers at military schools today</i>	68
• Cần Văn Phương: Nâng cao bản lĩnh chính trị cho cán bộ, sĩ quan trẻ đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng/ <i>Improving political quality for young officers and cadres meeting the requirements of protecting the country in cyberspace</i>	69
• Nguyễn Văn Huân: Triết lý giáo dục của Chủ tịch Hồ Chí Minh - Nền tảng cơ sở cho đổi mới, phát triển nền giáo dục và đào tạo thời kỳ hội nhập quốc tế/ <i>Ho Chi Minh’s educational philosophy - The basic foundation for innovation and development of education and training in the period of international integration</i>	71
• Nguyễn Thành Luân: Day học triết học theo quy luật nhận thức/ <i>Teaching philosophy according to the laws of cognition</i>	73
• Nguyễn Đức Thanh: Một số biện pháp nâng cao chất lượng học “Bình dân học vụ số” trong các trường quân đội/ <i>Some measures to improve the quality of “digital education” at military schools</i>	75
• Nguyễn Văn Nam: Những điểm chú ý quan trọng khi giảng dạy môn Bắn, Chỉ huy bắn cho học viên Lào và Campuchia/ <i>Important points to note when teaching shooting and commanding for Laos and Cambodian students</i>	76
• Nguyễn Thị Ngọc: Mục tiêu và đổi mới phương pháp giảng dạy Toán cao cấp ngành Kinh tế theo hướng phát triển năng lực/ <i>Objectives and innovation of advanced mathematics teaching methods in economics in the direction of capacity development</i>	79
• La Thanh Bình: Giáo dục tinh thần đồng đội và ý thức tổ chức kỷ luật thông qua hoạt động thể thao tập thể trong môi trường quân đội/ <i>Education of team spirit and organizational discipline through collective sports activities in the military environment</i>	80
• Nguyễn Thị Vĩnh Hà: Những thuận lợi và khó khăn để nâng cao kỹ năng nghe tiếng Anh đối với sinh viên đại học hiện nay/ <i>Advantages and challenges in enhancing English listening skills among university students today</i>	82
• Trần Trung Hiếu: Cơ sở lý luận phương pháp chuẩn bị và thực hành huấn luyện kỹ thuật thuốc nổ cho học viên đào tạo sĩ quan chỉ huy ở các trường trong quân đội/ <i>Theoretical basis of methods of preparation and practice of explosives technical training for command officer training students at military schools</i>	83
• Đỗ Thanh Thủy: Cải tiến phương pháp giảng dạy với công cụ số/ <i>Improving teaching methods with digital tools</i>	85
• Hà Hữu Phú: Bồi dưỡng đội ngũ sĩ quan trẻ ở các trường quân đội theo tinh thần “Dám đổi mới, sáng tạo” hiện nay/ <i>Training young officers at military schools in the spirit of “daring to innovate and be creativity” today</i>	87
• Đinh Thị Thanh Vân - Vũ Việt Cường: Biện pháp phát triển chương trình bồi dưỡng theo tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp viên chức hỗ trợ giáo dục người khuyết tật phù hợp với bối cảnh địa phương/ <i>Measures to develop training programs based on professional title standards for civil servants supporting the education of people with disabilities, tailored to the local context</i>	89

• Tòa soạn: Tòa nhà TueMy, số 29/67 Đỗ Quang, Phường Yên Hòa, Thành phố Hà Nội

• Điện thoại: 2473.098.555

* ĐD: 0983081976

* dvh_nn@yahoo.com

• Tạp chí điện tử Công dân và Khuyến học

* Email: toasoan@congdamkhuyenhoc.vn

• Giấy phép xuất bản: Số 114/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 25/02/2022

Học
Học nữa
Học mãi!

SỐ ĐẶC BIỆT
THÁNG 12/2025

TỔNG BIÊN TẬP
Tô Quang Phán

BAN TẠP CHÍ IN
TRƯỞNG BAN
Trương Thị Thúy Hằng

PHÓ BAN
Nguyễn Thị Bính

TRÌNH BÀY
Ngô Tráng Kiệt
Mạnh Hùng

Giá: 38.000 đ

Tạp chí

CÔNG ĐAN
& KHUYẾN HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHUYẾN HỌC VIỆT NAM

Đạy và Học
NGÀY NAY

MỤC LỤC/ CONTENTS

• Nguyễn Hồng Quân: Các yếu tố tác động đến việc học tiếng Anh của học viên/ <i>Factors affecting students' English learning</i>	92
• Lương Đình Vũ: Phát huy tính tích cực, chủ động, tự giác của học viên các trường quân đội trong đấu tranh chống các quan điểm sai trái trên không gian mạng hiện nay/ <i>Promoting positive, proactive, and self-awareness of students of military schools in fighting against wrong views on cyberspace today</i>	93
• Nguyễn Trọng Lập: Một số giải pháp ứng dụng trí tuệ nhân tạo nâng cao chất lượng giáo dục quốc phòng, an ninh cho sinh viên trong bối cảnh hiện nay/ <i>Applying artificial intelligence to improve the quality of national defense and security education for students in the current context</i>	95
• Trịnh Thị Thu Hiền: Tiếp tục đổi mới phương pháp dạy học môn tiếng Anh ở Trường Sĩ quan Lục quân 1 đáp ứng yêu cầu giáo dục, đào tạo trong tình hình mới/ <i>Continuing to innovate English teaching methods at Army Officer School 1 to meet educational and training requirements in the new situation</i>	97
• Nguyễn Đức Thành: Sử dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo trong thiết kế mô phỏng hỗ trợ giảng dạy môn Kỹ thuật May cơ bản/ <i>Using ai technology in simulation design to support the teaching of basic sewing techniques</i>	98
• Đặng Đình Hai: Đánh giá tác động của Blockchain trong quản lý hồ sơ học tập và cấp chứng chỉ trực tuyến/ <i>Assessing the Impact of Blockchain in Online Learning Records Management and Certification</i>	100
• Vũ Đình Ngọc: Giải pháp nâng cao chất lượng sinh hoạt Chi bộ ở Đại đội học viên các trường sĩ quan quân đội hiện nay/ <i>Solutions to improve the quality of party cell activities in student companies of military officer schools today</i>	102
• Lưu Trần Bắc: Tổ chức các hoạt động ngoại khóa góp phần nâng cao kỹ năng cho học viên đào tạo sĩ quan chỉ huy - tham mưu pháo binh cấp Phân đội/ <i>Organizing extracurricular activities to enhance skills for students training as commanders - staff officers in artillery at the platoon level</i>	103
• Nguyễn Văn Thắng: Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển đội ngũ giảng viên trong các trường đại học giai đoạn hiện nay/ <i>Factors affecting the development of teaching staff in universities at present stage</i>	105
• Phạm Anh Dũng: Giải pháp tăng cường bồi dưỡng phương pháp giảng dạy của giảng viên trẻ ở các trường quân đội hiện nay/ <i>Solutions to improve teaching methods of young lecturers at military schools current</i>	107
• Đinh Danh Kỹ: Xây dựng động cơ, trách nhiệm trong học tập, rèn luyện để trở thành người sĩ quan chỉ huy - tham mưu pháo binh ưu tú/ <i>Building motivation, responsibility in studying, and training to become an excellent artillery commander - staff officer</i>	109
• Đinh Thu Quỳnh: Áp dụng các phương pháp dịch Anh - Việt trong văn bản/ <i>Applying translation methods from English - Vietnamese in the text</i>	112
• Hồ Anh Tuấn: Tiếp tục đẩy mạnh chuyển hóa quá trình giáo dục chủ yếu từ trang bị kiến thức sang quá trình phát triển toàn diện phẩm chất, năng lực người học/ <i>Continue to promote the transformation of the education process from mainly equipping knowledge to the process of comprehensive development of learners' qualities and capacities</i>	113
• Lê Minh Uyên: Giải pháp tăng cường ứng dụng thiết bị và phần mềm Đo lường - Phân tích thể lực trong huấn luyện thể thao quân sự/ <i>Solutions to enhance the application of equipment and software measurement - analysis of physical strength in training military sports</i>	114
• Đặng Thị Thu Thủy: Ứng dụng của ChatGPT trong việc học tiếng Anh của sinh viên bậc đại học/ <i>The application of ChatGPT in English learning of university education</i>	116
• Trần Trung Dũng: Vận dụng bài học kinh nghiệm từ chiến dịch Tây Bắc trong xây dựng nền quốc phòng tinh Sơn La hiện nay/ <i>Applying lessons learned from the Northwest campaign in building the current national defense of Son La province</i>	119
• Nguyễn Thế Lâm: Vai trò của việc ứng dụng thiết bị, phần mềm hỗ trợ đo lường và phân tích thể lực trong luyện thể thao quân sự/ <i>The role of application of equipment and software supporting the measurement and analysis of physical fitness in military sports training</i>	121

• Tòa soạn: Tòa nhà TueMy, số 29/67 Đỗ Quang, Phường Yên Hòa, Thành phố Hà Nội
• Điện thoại: 2473.098.555 * ĐD: 0983081976 * dvh_nn@yahoo.com
• Tạp chí điện tử Công dân và Khuyến học * Email: toasoan@congdamkhuyenhoc.vn
• Giấy phép xuất bản: Số 114/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 25/02/2022

Học
Học nữa
Học mãi!

SỐ ĐẶC BIỆT
THÁNG 12/2025

TỔNG BIÊN TẬP
Tô Quang Phán

BAN TẬP CHÍ IN
TRƯỞNG BAN
Trương Thị Thúy Hằng

PHÓ BAN
Nguyễn Thị Bính

TRÌNH BÀY
Ngô Tráng Kiện
Mạnh Hùng

Giá: 38.000 đ

Tạp chí

CÔNG ĐAN
& KHUYẾN HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHUYẾN HỌC VIỆT NAM

Đạy và Học
NGÀY NAY

MỤC LỤC/ CONTENTS

• Nguyễn Việt Anh: Xây dựng đội ngũ giáo viên, giảng viên giáo dục quốc phòng và an ninh đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới/ <i>Building a team of national defense and security education teachers and lecturers to meet the requirements of protecting the fatherland in the new situation</i>	123
• Đặng Thành Trung: Biện pháp tiếp tục đổi mới phương pháp dạy học trong các trường quân đội hiện nay/ <i>Measures to continue innovating teaching methods in current military schools</i>	125
• Phan Thị Ngọc Bích: Áp dụng chiến lược học tập tích cực nhằm nâng cao chất lượng dạy tiếng Anh/ <i>Applying active learning strategies to improve the quality of teaching English</i>	127
• Đặng Ngọc Hai: Xây dựng đội ngũ nhà giáo đáp ứng yêu cầu đổi mới công tác giáo dục, đào tạo trong quân đội hiện nay/ <i>Building a team of teachers to meet the requirements of innovation in education and training in the army today</i>	129
• Đặng Thìn Chung: Giải pháp nâng cao chất lượng khóa luận tốt nghiệp cho học viên đào tạo sĩ quan chỉ huy trong các trường quân đội hiện nay/ <i>Solutions to improve the quality of graduation thesis for students training to be command officers in current military schools</i>	130
• Đồng Công Điện: Nghiên cứu các bộ tiêu chí đánh giá đại học theo hướng phát triển bền vững và giải pháp cho đại học Việt Nam/ <i>Research on university evaluation criteria for sustainable development and solutions for Vietnamese universities</i>	132
• Đỗ Thị Thu: Áp dụng các ứng dụng trên điện thoại thông minh làm công cụ hỗ trợ cho việc học tiếng Anh của sinh viên/ <i>Using smartphone applications as a tool to support students' English learning</i>	134
• Nguyễn Văn Đức: Ứng dụng Canva và công nghệ trí tuệ nhân tạo trong giáo dục/ <i>Canva and Artificial Intelligence technology applications in education</i>	137
• Nguyễn Văn Sung: Đổi mới công tác quản lý hoạt động tự học của học viên Trường Sĩ quan Lục quân 1 theo hướng lấy người học làm trung tâm/ <i>Innovating the management of self-study activities of students of Army Officer School 1 in the direction of taking learning as the center</i>	138
• Nguyễn Thành Hưng: Nâng cao chất lượng huấn luyện thực hành cho đội ngũ giảng viên ở Trường Sĩ quan Pháo binh hiện nay/ <i>Enhancing the quality of practical training for the teaching staff at the Artillery Officer School today</i>	140
• Nguyễn Duy Trường: Đổi mới kiểm tra, đánh giá các môn Khoa học tự nhiên theo định hướng phát triển năng lực người học ở Trường Sĩ quan Lục quân 1 trong thời đại công nghệ số/ <i>Innovation of testing and assessment of natural science subjects in the orientation of developing learners' capacities at Army Officer School 1 in the digital age</i>	143
• Nguyễn Quang Đức: Nâng cao chất lượng môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh ở Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Quốc gia Hà Nội hiện nay/ <i>Improving the quality of national defense and security education at the center for national defense and security education, Hanoi National University now</i>	144
• Kim Thị Hảo: Đổi mới phương pháp dạy học môn Toán cao cấp trong bối cảnh chuyển đổi số - Hướng tới phát triển năng lực cho học viên ở Trường Sĩ quan Lục quân 1/ <i>Innovating methods of teaching advanced mathematics in the context of digital transformation - Towards developing capacity for students at Army Officer School 1</i>	146
• Đỗ Văn Hà: Nâng cao trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ khung trong quản lý học viên ở Trường Sĩ quan Pháo binh hiện nay/ <i>Enhancing the responsibility and exemplary conduct of the core staff in managing students at the Artillery Officer School today</i>	148
• Nguyễn Văn Sơn: Chuẩn hóa đội ngũ giảng viên quân sự đáp ứng yêu cầu đào tạo đại học ở Trường Đại học Trần Quốc Tuấn hiện nay/ <i>Standardizing the military teaching staff to meet the current requirements of university training at Tran Quoc Tuan University</i>	151
• Kiều Đức Anh: Phát triển phong trào thể dục thể thao trong học viên, góp phần nâng cao chất lượng học tập và huấn luyện tại Trường Sĩ quan Lục quân 1/ <i>Developing the sports movement among students, contributing to improving the quality of learning and training at Army Officer School 1</i>	152

• Tòa soạn: Tòa nhà TueMy, số 29/67 Đỗ Quang, Phường Yên Hòa, Thành phố Hà Nội
• Điện thoại: 2473.098.555 * ĐD: 0983081976 * dvh_nn@yahoo.com
• Tạp chí điện tử Công dân và Khuyến học * Email: toasoan@congdamkhuyenhoc.vn
• Giấy phép xuất bản: Số 114/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 25/02/2022

Học Học nữa Học mãi!

**SỐ ĐẶC BIỆT
THÁNG 12/2025**

**TỔNG BIÊN TẬP
Tô Quang Phán**

**BAN TẬP CHÍ IN
TRƯỞNG BAN
Trương Thị Thúy Hằng**

**PHÓ BAN
Nguyễn Thị Bính**

**TRÌNH BÀY
Ngô Tráng Kiệt
Mạnh Hùng**

Giá: 38.000 đ

Tạp chí

**CÔNG DAN
& KHUYẾN HỌC**
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHUYẾN HỌC VIỆT NAM

Day và Học
NGÀY NAY

MỤC LỤC/ CONTENTS

- **Đặng Quang Vinh:** Đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát triển năng lực của học viên ở Trường Sĩ quan Pháo binh hiện nay/ *Innovating teaching methods towards developing students' competencies at the Artillery Officer School today* 154
- **Nguyễn Xuân Huân:** Năng lực số và công nghệ số: Dưới góc nhìn an toàn thông tin trong đào tạo ngoại ngữ tại Trường Đại học Trần Quốc Tuấn/ *Digital competence and digital technology: from the perspective of information security in foreign language training at Tran Quoc Tuan University* 156
- **Nguyễn Minh Tiến:** Tăng cường các hoạt động giao lưu, hội thao nhằm củng cố đoàn kết, gắn bó giữa các đơn vị ở Trường Sĩ quan Lục quân 1 hiện nay/ *Enhance exchange and sports activities to strengthen solidarity and cohesion between units at Army Officer School 1 at present* 158
- **Ngô Hồng Dương:** Nâng cao chất lượng giảng dạy môn Giáo dục chính trị cho học sinh Hệ Trung cấp Trường Cao đẳng Lạng Sơn trong bối cảnh hiện nay/ *Improving the quality of teaching Political Education for secondary school students at Lang Son College in the current context* 160
- **Đoàn Văn Cường:** Bồi dưỡng phương pháp dạy học cho giảng viên trẻ ở các trường quân sự Quân khu 3/ *Training in teaching methods for young teachers at military schools in Military region 3* 162
- **Nguyễn Kim Long:** Chuẩn hóa đội ngũ giảng viên quân sự đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục ở Trường Đại học Trần Quốc Tuấn hiện nay/ *Standardizing the military teaching staff to meet the requirements of educational innovation at Tran Quoc Tuan University today* 164
- **Lý Thị Hậu:** Nâng cao chất lượng giảng dạy môn Điều dưỡng cơ sở: Kiểm soát nhiễm khuẩn I cho sinh viên Cao đẳng điều dưỡng Trường Cao đẳng Lạng Sơn/ *Improving the quality of teaching Basic Nursing: Infection Control I for nursing college students at Lang Son College* 165
- **Nguyễn Văn Hòa:** Một số giải pháp nâng cao hiệu quả giảng dạy môn Điều lệnh quản lý, Xây dựng nền nếp chính quy cho học viên Trường Sĩ quan Pháo binh/ *Some solutions to improve the effectiveness of teaching management commands and establish a regular discipline for students at the Artillery Officer School* 167
- **Nguyễn Mạnh Trường:** Nâng cao chất lượng huấn luyện quân sự địa phương cho học viên đào tạo ngành Chỉ huy - Tham mưu ở Trường Sĩ quan Lục quân 1/ *Improving the quality of local military training for students training in command and staff at Army Officer School 1* 170
- **Lê Văn Quý:** Giáo dục lý tưởng cách mạng cho học viên ở Trường Đại học Trần Quốc Tuấn hiện nay/ *Education of revolutionary ideals for students at Tran Quoc Tuan University today* 172
- **Đàm Thị Thu Trang:** Nâng cao chất lượng giảng dạy tiếng Anh không chuyên cho sinh viên cao đẳng Điều dưỡng khoa Y dược và Trung cấp Nghề Trường Cao đẳng Lạng Sơn/ *Improving the quality of non-specialized English teaching for nursing college students of the Faculty of Medicine and Pharmacy and Vocational College of Lang Son College* 174
- **Bùi Kim Thoan:** Một số giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy môn tiếng Việt cho học viên quốc tế Lào và Campuchia ở Trường Sĩ quan Pháo binh/ *some solutions to improve the quality of teaching Vietnamese for international students from Laos and Cambodia at the Artillery Officer School* 176
- **Nguyễn Hữu Đạt:** Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, giảng viên bắn súng bộ binh - cơ giới ở Trường Sĩ quan Lục quân 1 hiện nay/ *Improving the quality of the team of officers and instructors of infantry and mechanical shooting at Army Officer School 1 at present* 179
- **Nguyễn Văn Hiếu:** Một số vấn đề lý luận, cơ bản thực tiễn về nâng cao chất lượng hoạt động ngoại khóa cho học viên Trường Đại học Trần Quốc Tuấn/ *Some theoretical and basic practical issues on improving the quality of extracurricular activities for students of Tran Quoc Tuan University* 181
- **Hoàng Minh Thụy:** Nâng cao chất lượng giảng dạy ngữ pháp môn tiếng Anh cho sinh viên không chuyên Trường Cao đẳng Lạng Sơn/ *Improving the quality of teaching English grammar for English non-major students at Lang Son College* 183
- **Trần Vũ Hiệp:** Một số kinh nghiệm hướng dẫn học viên viết tiểu luận môn Công tác Đảng, Công tác chính trị ở Trường Sĩ quan Pháo binh/ *Some experiences in guiding students to write essays on party work and political work at the Artillery Officer School* 185

• Tòa soạn: Tòa nhà TueMy, số 29/67 Đỗ Quang, Phường Yên Hòa, Thành phố Hà Nội

• Điện thoại: 2473.098.555

* ĐD: 0983081976

* dvh_nn@yahoo.com

• Tạp chí điện tử Công dân và Khuyến học

* Email: toasoan@congdamkhuyenhoc.vn

• Giấy phép xuất bản: Số 114/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 25/02/2022

Học Học nữa Học mãi!

**SỐ ĐẶC BIỆT
THÁNG 12/2025**

**TỔNG BIÊN TẬP
Tô Quang Phán**

**BAN TẬP CHÍ IN
TRƯỞNG BAN
Trương Thị Thúy Hằng**

**PHÓ BAN
Nguyễn Thị Bính**

**TRÌNH BÀY
Ngô Tráng Kiệt
Mạnh Hùng**

Giá: 38.000 đ

Tạp chí

**CÔNG DAN
& KHUYẾN HỌC**
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHUYẾN HỌC VIỆT NAM

Day và Học
NGÀY NAY

MỤC LỤC/ CONTENTS

• Tào Công Sơn: Nâng cao chất lượng tự học, tự nghiên cứu của học viên ở Trường Đại học Trần Quốc Tuấn hiện nay/ <i>Improving the quality of self-study and research of students at Tran Quoc Tuan University today</i>	187
• Nguyễn Văn Hoàn: Cơ sở lý luận và thực tiễn nâng cao chất lượng huấn luyện môn Hậu cần quân sự cho học viên ở Trường Sĩ quan Lục quân 1/ <i>Theoretical and practical basis for improving the quality of training in military logistics for students at Army Officer School 1</i>	188
• Trương Quỳnh Liễu: Nâng cao chất lượng giảng dạy môn Tin học cho sinh viên ngành Cao đẳng tiếng Trung Quốc Trường Cao đẳng Lạng Sơn/ <i>Improving the quality of teaching Information Technology for Chinese language college students at Lang Son College</i>	189
• Nguyễn Văn Cung: Tổ chức hoạt động ngoại khóa, góp phần nâng cao chất lượng học tập môn Công tác Đảng, Công tác chính trị cho học viên ở Trường Sĩ quan Pháo binh/ <i>Organizing extracurricular activities to enhance the quality of study in party work and political work for students at the Artillery Officer School</i>	191
• Nguyễn Thị Hồng: Nâng cao chất lượng, nghiên cứu giảng dạy tiếng Anh tại Trường Đại học Trần Quốc Tuấn hiện nay/ <i>Improving the quality and research of English teaching at Tran Quoc Tuan University today</i>	194
• Kiều Hồng Hạnh: Tăng cường tích hợp kiến thức quân sự vào giảng dạy Vật lý đại cương nhằm nâng cao năng lực vận dụng của học viên Trường Sĩ quan Lục quân 1/ <i>Strengthening the integration of military knowledge into general physics teaching to improve the application capacity of students of Army Officer School 1</i>	195
• Đặng Thị Ngọc Diệp: Nâng cao chất lượng dạy và học tiếng Anh cho sinh viên Cao đẳng Điều dưỡng Trường Cao đẳng Lạng Sơn/ <i>Improving the quality of teaching and learning English for nursing college students at Lang Son College</i>	197
• Nguyễn Ngọc Tú: Một số giải pháp nâng cao chất lượng thông qua bài giảng ở các khoa Giáo viên của Trường Sĩ quan Chính trị/ <i>Some solutions to improve quality through lectures in the teaching faculties of the political officer school</i>	199
• Nguyễn Thị Thanh: Nâng cao chất lượng nghiên cứu khoa học cho giảng viên khoa Khoa học tự nhiên, Trường Sĩ quan Lục quân 1 hiện nay/ <i>Improving the quality of scientific research for lecturers of the faculty of natural sciences at Army Officer School 1 today</i>	200
• Bùi Văn Bính: Một số giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy môn Thao tác cho học viên quốc tế Lào, Campuchia ở Trường Sĩ quan Pháo binh/ <i>Some solutions to improve the quality of teaching practical skills for international students from Laos and Cambodia at the Artillery Officer School</i>	202
• Khuất Văn Dũng: Đổi mới phương pháp giảng dạy nhằm tăng cường nhận thức và kỹ năng quân sự cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc/ <i>Innovating teaching methods to enhance military awareness and skills for students of Tay Bac University</i>	205
• Kiều Thị Hà: Nâng cao học tập môn tiếng Anh thông qua kỹ năng đọc mở rộng của học viên ở Trường Sĩ quan Lục quân 1 hiện nay/ <i>Improving English learning through extreme reading skills of students at Tran Quoc Tuan University today</i>	207
• Đinh Văn Thành: Phát huy hiệu quả phương pháp dạy học tình huống trong giảng dạy các môn lý luận chính trị tại Học viện Cảnh sát nhân dân/ <i>Promoting the effectiveness of situational teaching methods in teaching political theory subjects at the People's Police Academy</i>	208
• Nguyễn Thu Hiền: Một số giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy Toán học cao cấp ở Trường Sĩ quan Lục quân 1/ <i>Some solutions to improve the quality of advanced mathematics teaching at Army Officer School 1</i>	210
• Bùi Minh Tuấn: Tăng cường kết hợp giáo dục ý thức bảo vệ môi trường trong giảng dạy giáo dục thể chất cho sinh viên Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên/ <i>Strengthening the combination of environmental protection awareness education in physical education teaching for students at Thai Nguyen University of Agriculture and Forestry</i>	212
• Nguyễn Xuân Đạt: Nâng cao chất lượng quản lý nội dung, chương trình đào tạo ở Trường Đại học Trần Quốc Tuấn hiện nay/ <i>Improving the quality of contents management, training programs at Tran Quoc Tuan University today</i>	214

• Tòa soạn: Tòa nhà TueMy, số 29/67 Đỗ Quang, Phường Yên Hòa, Thành phố Hà Nội

• Điện thoại: 2473.098.555

* ĐD: 0983081976

* dvh_nn@yahoo.com

• Tạp chí điện tử Công dân và Khuyến học

* Email: toasoan@congdarkhuyenhoc.vn

• Giấy phép xuất bản: Số 114/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 25/02/2022

Học Học nữa Học mãi!

SỐ ĐẶC BIỆT
THÁNG 12/2025

TỔNG BIÊN TẬP
Tô Quang Phán

BAN TẬP CHÍ IN
TRƯỞNG BAN
Trương Thị Thúy Hằng

PHÓ BAN
Nguyễn Thị Bích

TRÌNH BÀY
Ngô Tráng Kiện
Mạnh Hùng

Giá: 38.000 đ

Tạp chí

**CÔNG ĐAN
& KHUYẾN HỌC**
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHUYẾN HỌC VIỆT NAM

Day và Học
NGÀY NAY

MỤC LỤC/ CONTENTS

- **Lê Kim Hằng:** Một số giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy kỹ năng nghe - nói tiếng Anh cho học viên năm thứ nhất ở Trường Sĩ quan Lục quân 1/ *Some solutions to improve the quality of teaching English listening and speaking skills for first-year students at Army Officer School 1* 216
- **Hoàng Kim Thuý - Nông Thị Trang:** Nâng cao chất lượng giảng dạy môn Văn hoá Việt Nam cho sinh viên ngành Văn hoá Du lịch Trường Cao đẳng Lạng Sơn/ *Improving the quality of teaching Vietnamese Culture for students majoring in tourism culture at Lang Son College* 218
- **Nguyễn Văn Cương:** Phát triển phong trào “Khỏe để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc” trong học viên Trường Sĩ quan Lục quân 1/ *Developing the movement “being healthy to build and protect the country” among students of Army Officer School 1* 220
- **Nguyễn Nam Anh:** Một số giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy môn Điều lệnh Đội ngũ ở Trường Sĩ quan Pháo binh/ *Some solutions to improve the quality of teaching the team command subject at the artillery officer college* 222
- **Phạm Văn Thanh:** Đổi mới hoạt động giáo dục thể chất theo hướng phát triển toàn diện phẩm chất và năng lực học viên Trường Sĩ quan Lục quân 1 trong giai đoạn hiện nay/ *Innovation of physical education activities in the direction of comprehensive development of qualities and capacities of army 1 officer students in the current period* 224
- **Vũ Văn Thanh:** Nâng cao chất lượng nghiên cứu khoa học về kỹ thuật cơ sở của học viên ở Trường Sĩ quan Tăng - Thiết giáp/ *Improving the quality of scientific research on basic technology of students at the Armor Office College* 226
- **Lê Minh Đức:** Mô hình hóa tiến trình huấn luyện bắn súng theo hướng tăng cường luyện tập cá nhân hóa cho học viên Trường Sĩ quan Lục quân 1/ *Modeling the progress of shooting training in the direction of enhanced personalized training for students of Army Officer School 1* 228
- **Nguyễn Hoàng An:** Giải pháp ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy ở Trường Sĩ quan Pháo binh hiện nay/ *Solutions for the application of information technology in teaching at the Artillery Officer School today* 230
- **Viết Thị Thúy Hà:** Cán bộ giảng viên Trường Sĩ quan Lục quân 1 tiên phong trong học tập “Kỹ năng số” và tuyên truyền “Bình dân học vụ số”/ *Lecturers of Army Officer School 1 are pioneers in learning “Digital skills” and propaganda “Digital education for the people”* 233
- **Nguyễn Thị Bích Hương:** Phương pháp trực quan trong dạy học Hóa học đại cương cho học viên Quân đội nhân dân Lào tại Học viện Hậu cần/ *Visual method for teaching general chemistry to students of the Laos people's army at the Logistics Academy* 234
- **Bùi Văn Lam:** Nâng cao hiệu quả huấn luyện quân sự gắn với phát triển phẩm chất “Dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm” của học viên Trường Sĩ quan Lục quân 1/ *Improving the effectiveness of military training associated with developing the qualities of “Daring to think, daring to do, daring to take responsibility” of students of Army Officer School 1* 236
- **Nguyễn Đức Khoa:** Một số biện pháp nâng cao chất lượng huấn luyện nội dung kỹ thuật chiến đấu bộ binh đối với học viên đào tạo sĩ quan chỉ huy kỹ thuật hóa học ở Trường Sĩ quan Phòng hóa/ *Some solutions to improve the quality of infantry combat technical training for chemical engineering command officer trainees at the Chemical Defense Officer School* 238
- **Vũ Thị Lợi Thúy:** Chuẩn đầu ra môn học tiếng Anh cho học viên đào tạo cấp Phân đội tại học Trường Sĩ quan Lục quân 1 hiện nay/ *Output standards of English courses for students training at the Army Officer School 1 at present* 239
- **Dương Sỹ Đồng:** Nâng cao chất lượng tập bài môn Công tác huấn luyện ở Phân đội vận tải của học viên đào tạo sĩ quan hậu cần cấp Phân đội, trình độ đại học, chuyên ngành Chỉ huy vận tải ở Học viện Hậu cần/ *Improving the quality of training courses in the transportation division of logistics officers training at the division level, with university level, mastering in transportation command at the Logistics Academy* 241
- **Lưu Văn Nam:** Giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động tổ nhóm ngoại ngữ cho học viên đào tạo trình độ đại học tại Trường Sĩ quan Lục quân 1/ *Solutions to improve the quality of foreign language group activities for university level students at Army Officer School 1* 243

• Tòa soạn: Tòa nhà TueMy, số 29/67 Đỗ Quang, Phường Yên Hòa, Thành phố Hà Nội

• Điện thoại: 2473.098.555

* ĐD: 0983081976

* dvh_nn@yahoo.com

• Tạp chí điện tử Công dân và Khuyến học

* Email: toasoan@congdamkhuyenhoc.vn

• Giấy phép xuất bản: Số 114/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 25/02/2022

Học Học nữa Học mãi!

SỐ ĐẶC BIỆT
THÁNG 12/2025

TỔNG BIÊN TẬP
Tô Quang Phán

BAN TẬP CHÍ IN
TRƯỞNG BAN
Trương Thị Thúy Hằng

PHÓ BAN
Nguyễn Thị Bính

TRÌNH BÀY
Ngô Tráng Kiệt
Mạnh Hùng

Giá: 38.000 đ

Tạp chí

**CÔNG ĐAN
& KHUYẾN HỌC**
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHUYẾN HỌC VIỆT NAM

Đạy và Học
NGÀY NAY

MỤC LỤC/ CONTENTS

• Phạm Anh Dũng: Nâng cao chất lượng quản lý và đảm bảo các điều kiện dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh tại Trường Đại học Tây Bắc/ <i>Improving the quality of management and ensuring teaching conditions for national defense and security education at Tay Bac University</i>	245
• Nguyễn Xuân Trường: Các yếu tố ảnh hưởng đến tâm lý bắn súng và giải pháp nâng cao bắn lĩnh bắn trúng cho học viên Trường Sĩ quan Lục quân 1/ <i>Factors affecting the psychology of shooting and solutions to improve the shooting skills of students of Army Officer School 1</i>	246
• Đặng Thế Quang: Vận dụng phương pháp dạy học “Lấy người học làm trung tâm” góp phần nâng cao hiệu quả giảng dạy tại Trường Sĩ quan Pháo binh/ <i>Applying the teaching method of “Student-centered learning” contributes to enhancing the effectiveness of teaching at the Artillery Officer School</i>	248
• Nguyễn Phúc Thọ: Vai trò của chuyển đổi số trong huấn luyện quân sự ở Trường Sĩ quan Lục quân 1 trong giai đoạn hiện nay/ <i>The role of digital training in military training at Army Officer School 1 in the current period</i>	250
• Dương Thị Kiều Tú: Giải pháp ứng dụng công nghệ số trong giảng dạy tại Trường Sĩ quan Pháo binh/ <i>Solution for the application of digital technology in teaching at the Artillery Officer School</i>	252
• Trần Ngọc Hiệu: Ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giảng dạy ngoại ngữ ở Trường Sĩ quan Lục quân 1 hiện nay/ <i>Application of information technology in foreign language teaching activities at Army Officer School 1 today</i>	255
• Đào Thị Hương: Sử dụng mô hình lớp học đảo ngược trong dạy kỹ năng viết tiếng Anh cho sinh viên khối Cao đẳng nghề nghiệp Trường Cao đẳng Lạng Sơn/ <i>Using the flipped classroom model in teaching English writing skills to vocational college students at Lang Son College</i>	257
• Lê Xuân Đàm: Vận dụng phương pháp dạy học tích cực nhằm đạt chuẩn đầu ra trong đào tạo kỹ sư quân sự, chuyên ngành Doanh trại - Xây dựng dân dụng và công nghiệp ở Học viện Hậu cần/ <i>Applying active teaching methods to achieve output standards in training military engineers, specializing in Barrage - Civil and industrial construction at logistics academy</i>	260
• Nguyễn Hữu Minh: Giải pháp chuyển đổi số nâng cao hiệu quả dạy học các môn khoa học xã hội và nhân văn ở Trường Sĩ quan Lục quân 1 hiện nay/ <i>Digital transformation solutions to improve the effectiveness of teaching social sciences and humanities at Army Officer School 1 today</i>	261
• Nguyễn Văn Linh: Ứng dụng giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động thể dục thể thao ngoại khóa cho sinh viên Trường Đại học Hùng Vương/ <i>Applying solutions to improve the effectiveness of extracurricular sports activities for students at Hung Vuong University</i>	263
• Hoàng Hữu Mai: Xây dựng đội ngũ nhà giáo đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục - đào tạo ở Trường Sĩ quan Lục quân 1/ <i>Building a team of teachers to meet the requirements of fundamental and comprehensive innovation in education and training at Army Officer School 1</i>	266
• Đinh Thị Minh Hạnh - Hoa Cúc Hương: Ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong xây dựng hệ thống hỗ trợ cá nhân hóa việc học và đánh giá kết quả học tập của học sinh nghề Công nghệ thông tin tại Trường Cao đẳng Việt - Đức, Nghệ An hiện nay/ <i>Applying AI in building a system to support personalized learning and evaluate learning outcomes of IT students at Vietnam - Germany College Nghe An today</i>	267
• Đinh Thành Long: Giải pháp nâng cao chất lượng huấn luyện quân sự cho học viên cấp Phân đội ở Trường Đại học Nguyễn Huệ hiện nay/ <i>Solutions to improve the quality of military training for students at the University Nguyen Hue today</i>	269
• Trần Thanh Hoài: Lựa chọn giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục thể chất tại Trường Đại học Điện lực/ <i>Strategic solutions to improve the quality of physical education at Electric Power University</i>	271
• Phùng Thị Hồng Tú: Ứng dụng nông sản địa phương - chanh rừng vào dạy học môn Bảo chế cho sinh viên Cao đẳng Dược Trường Cao đẳng Lạng Sơn/ <i>Applying local agricultural products - Wild lemons in teaching pharmacy for pharmacy college students at Lang Son College</i>	272
• Nguyễn Việt Thắng: Sử dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo trong luyện phát âm và phản hồi ngôn ngữ cho học viên trong dạy tiếng Anh ở Trường Sĩ quan Lục quân 1/ <i>Using artificial intelligence technology in pronunciation training and language feedback for students in teaching English at Army Officer School 1</i>	274

• Tòa soạn: Tòa nhà TueMy, số 29/67 Đỗ Quang, Phường Yên Hòa, Thành phố Hà Nội

• Điện thoại: 2473.098.555

* ĐD: 0983081976

* dvh_nn@yahoo.com

• Tạp chí điện tử Công dân và Khuyến học

* Email: toasoan@congdamkhuyenhoc.vn

• Giấy phép xuất bản: Số 114/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 25/02/2022

Học
Học nữa
Học mãi!

SỐ ĐẶC BIỆT
THÁNG 12/2025

TỔNG BIÊN TẬP
Tô Quang Phán

BAN TẬP CHÍ IN
TRƯỞNG BAN
Trương Thị Thúy Hằng

PHÓ BAN
Nguyễn Thị Bính

TRÌNH BÀY
Ngô Tráng Kiện
Mạnh Hùng

Giá: 38.000 đ

Tạp chí

CONGDÂN
& KHUYẾN HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHUYẾN HỌC VIỆT NAM

Đạy và Học
NGÀY NAY

MỤC LỤC/ CONTENTS

• Hồ Thị Thoa: Ứng dụng trí tuệ nhân tạo vào giảng dạy ngoại ngữ và những vấn đề đặt ra trong ứng dụng trí tuệ nhân tạo vào nâng cao chất lượng dạy học ngoại ngữ tại Học viện Kỹ thuật Quân sự/ <i>Applying artificial intelligence to foreign language teaching and issues arising in enhancing language education quality through ai at the Military Technical Academy</i>	276
• Phan Văn Đạt: Giải pháp chủ yếu nâng cao chất lượng huấn luyện chiến thuật trình sát ở Trường Sĩ quan Lục quân 1/ <i>Main solutions to improve the quality of reconnected tactical training at Army Officer School 1</i>	278
• Ngô Hiền Thương - Đỗ Văn Hai: Ứng dụng công nghệ số vào nâng cao chất lượng giảng dạy các môn Khoa học xã hội và Nhân văn ở Trường Sĩ quan Tăng - Thiết giáp/ <i>Applying digital technology to improve the quality of teaching social sciences and humanities at the Armor Officer School</i>	279
• Nguyễn Thanh Tuyền: Tầm nhìn, sứ mạng của Trường Cao đẳng Điện Biên trong kỷ nguyên mới/ <i>Vision and mission of Dien Bien College in the new era</i>	281
• Lê Huy Hoàng: Nâng cao tư duy số cho đội ngũ cán bộ Hậu cần - Kỹ thuật ở đơn vị cơ sở hiện nay/ <i>Enhancing digital thinking for the logistics - technical staff team at the current base unit</i>	283
• Cù Hạnh Tâm: Phát triển tư duy khoa học trong huấn luyện kỹ thuật chiến đấu bộ binh ở Trường Sĩ quan Lục quân 1 trong giai đoạn hiện nay/ <i>Developing scientific thinking in infantry combat technique training at Army Officer School 1 in the current period</i>	284
• Vũ Mỹ Linh - Trương Thuý Hằng: Mối quan hệ giữa ngôn ngữ và tư duy: Từ lý thuyết đến các bằng chứng thực nghiệm hiện đại/ <i>The relationship between language and thought: From theoretical frameworks to modern empirical evidence</i>	286
• Nguyễn Lương Trường: Nâng cao năng lực tự học cho sinh viên đại học/ <i>Improving self-study capacity for university students</i>	288
• Hoàng Phương Anh: Phát triển năng lực tự học môn Toán đại cương cho học viên ở Trường Sĩ quan Lục quân 1 trong thời đại công nghệ số/ <i>Developing self-study ability in general mathematics for students at Army Officer School 1 in the digital age</i>	289
• Trần Đỗ Đức Định: Nâng cao chất lượng tự học cho học viên cấp Phân đội đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục ở Trường Đại học Chính trị hiện nay/ <i>Improving the quality of self-study for students at the sub-level to meet the requirements of educational innovation at Current Political Universities</i>	291
• Ngô Quang Hoà: Nâng cao năng lực tự học và tự bồi dưỡng tiếng Anh của học viên năm thứ nhất ở Trường Sĩ quan Lục quân 1/ <i>Improving the self-study and self-development ability of English of first-year students at Army Officer School 1</i>	292
• Nguyễn Bắc Sơn: Giải pháp nâng cao chất lượng tự học cho học viên đào tạo sĩ quan tại Trường Sĩ quan Tăng - Thiết giáp hiện nay/ <i>Solutions to improve the quality of self-study for officer training students at the current armor officer school</i>	294
• Ngô Minh Phi: Một số giải pháp phát triển nguồn nhân lực đáp ứng nền kinh tế xanh/ <i>Some solutions for human resource development to meet the green economy</i>	295
• Nguyễn Quỳnh Anh - Trần Thị Bích Hồng: Thực trạng tuân thủ quy trình kỹ thuật đặt và chăm sóc kim loan tĩnh mạch ngoại vi của điều dưỡng Bệnh viện Đa khoa Bắc Giang năm 2025/ <i>Status of compliance with technical procedures for peripheral vein cannon placement and care by nurses at Bac Giang general hospital in 2025</i>	297
• Trần Quang Chính: Xây dựng môi trường sư phạm số thúc đẩy tinh thần tự học, sáng tạo và khát vọng cống hiến của học viên sĩ quan/ <i>Building a digital teaching environment that promotes the spirit of self-study, creativity and desires to contribute of officer students</i>	301
• Hoàng Thanh Loan: Đổi mới phương pháp giảng dạy môn Giáo dục công dân cho học sinh lớp 8 trong bối cảnh hiện nay/ <i>Innovation in teaching methods of Civic Education for 8th grade students in the current context</i>	303
• Ngô Thị Hoa: Đổi mới phương pháp giảng dạy Vật lý Cơ học chất điểm và vật rắn: Thích ứng với Chương trình Vật lý phổ thông 2025/ <i>Innovation in teaching methods of point mechanics and solid physics: Adapting to the general physics program 2025</i>	305

• Tòa soạn: Tòa nhà TueMy, số 29/67 Đỗ Quang, Phường Yên Hòa, Thành phố Hà Nội

• Điện thoại: 2473.098.555

* ĐD: 0983081976

* dvh_nn@yahoo.com

• Tạp chí điện tử Công dân và Khuyến học

* Email: toasoan@congdankhuyenhoc.vn

• Giấy phép xuất bản: Số 114/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày 25/02/2022

ỨNG DỤNG NÔNG SẢN ĐỊA PHƯƠNG - CHANH RỪNG VÀO DẠY HỌC MÔN BẢO CHẾ CHO SINH VIÊN CAO ĐẲNG DƯỢC TRƯỜNG CAO ĐẲNG LẠNG SƠN

PHÙNG THỊ HỒNG TÚ

Trường Cao đẳng Lạng Sơn

Ngày nhận bài: 12/11/2025; Ngày phản biện, biên tập và sửa chữa: 26/11/2025; Ngày duyệt đăng: 10/12/2025

ABSTRACT

Wild lemon (Citrus hystrix) is a precious medicinal herb, distributed in many mountainous regions of Northern Vietnam, including Lang Son. Wild lemon fruit and leaves contain many biological compounds with pharmacological effects such as anti-inflammatory, antibacterial and digestive stimulation. This article presents the experience of applying wild lemon in teaching the subject of Pharmaceutical Preparation for students of Lang Son College of Pharmacy, aiming to enhance understanding of local medicinal herbs, practical skills and product creation. The results show that combining theory and practice on real materials helps students to be interested in learning, improve their research ability and apply knowledge of preparation into practice.

Key words: Wild lemon, *Citrus hystrix*, local medicinal herbs, preparation, Lang Son College...

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Việt Nam là một trong những quốc gia có nguồn tài nguyên dược liệu phong phú và đa dạng, với hơn 4.000 loài thực vật được ghi nhận có giá trị dược lý. Trong bối cảnh y học hiện đại ngày càng kết hợp với y học cổ truyền và các nguồn nguyên liệu tự nhiên, việc khai thác và ứng dụng dược liệu bản địa trong đào tạo dược học không chỉ giúp sinh viên nắm vững kiến thức lý thuyết mà còn phát triển kỹ năng thực hành và nghiên cứu. Chanh rừng (*Citrus hystrix*), một loài cây có nguồn gốc từ các vùng núi phía Bắc Việt Nam, nổi bật với quả và lá chứa nhiều hợp chất sinh học có hoạt tính cao, bao gồm limonene, citronellal, flavonoid và vitamin C. Nhiều nghiên cứu đã chứng minh chanh rừng có tác dụng kháng khuẩn, chống viêm, kích thích tiêu hóa và làm đẹp da, đồng thời có thể được sử dụng làm nguyên liệu trong sản xuất chế phẩm dược liệu, mỹ phẩm và thực phẩm chức năng. Tại tỉnh Lạng Sơn, chanh rừng phân bố tự nhiên và có thể thu hái, chế biến thành các sản phẩm dược liệu phục vụ nhu cầu cộng đồng, đồng thời là nguồn nguyên liệu lý tưởng để ứng dụng vào giảng dạy. Môn Bảo chế dược phẩm là một môn học nền tảng trong chương trình đào tạo cao đẳng Dược Trường Cao đẳng Lạng Sơn, giúp sinh viên nắm vững nguyên tắc, kỹ thuật và phương pháp chế tạo các dạng thuốc từ dược liệu và hóa dược. Tuy nhiên, nhiều sinh viên gặp khó khăn trong việc liên hệ lý thuyết với thực tiễn, đặc biệt khi làm việc với nguyên liệu tự nhiên. Việc tích hợp dược liệu địa phương như chanh rừng vào chương trình giảng dạy môn Bảo chế vừa giúp sinh viên thực hành kỹ năng chế tạo các dạng bào chế (lông, rắn, tinh dầu), vừa tăng cường nhận thức về giá trị dược liệu tại địa phương và khả năng nghiên cứu phát triển sản phẩm mới. Bài báo này trình bày kinh nghiệm ứng dụng chanh rừng vào giảng dạy môn Bảo chế cho sinh viên cao đẳng Dược tại Trường Cao đẳng Lạng Sơn, với mục tiêu: (1) giới thiệu dược liệu địa phương và các đặc tính sinh học của nó, (2) hướng dẫn sinh viên thực hành bào chế các chế phẩm từ chanh rừng, và (3) đánh giá hiệu quả giáo dục, giúp sinh viên phát triển kỹ năng thực hành, sáng tạo và nghiên cứu khoa học.

II. NỘI DUNG

1. Khái quát mục tiêu học môn bào chế cho sinh viên cao đẳng Dược Trường Cao đẳng Lạng Sơn

Mục tiêu môn học Bảo chế là giúp sinh viên nắm vững kiến thức cơ bản và nâng cao về nguyên tắc, phương pháp, quy trình chế tạo các dạng thuốc, từ dược liệu đến chế phẩm hoàn chỉnh. Môn học không chỉ trang bị cho sinh viên kiến thức lý thuyết về dược liệu, hoạt chất và tương tác thuốc, mà còn rèn luyện kỹ năng thực hành trong phòng thí nghiệm, bao gồm chiết xuất, bào chế, kiểm tra chất lượng và bảo quản chế phẩm. Ngoài ra, môn học còn hướng đến việc phát triển tư duy nghiên cứu, khả năng đánh giá kết quả khoa học và sáng tạo trong bào chế, giúp sinh viên có năng lực áp dụng kiến thức vào thực tiễn ngành Dược, đặc biệt là khai thác và sử dụng các dược liệu bản địa một cách hiệu quả và bền vững.

Đối tượng nghiên cứu: Đối tượng nghiên cứu của đề tài là chương trình giảng dạy môn Bảo chế cho sinh viên Cao đẳng Dược tại Trường Cao đẳng Lạng Sơn, với trọng tâm là việc ứng dụng dược liệu chanh rừng (*Citrus hystrix*) vào thực hành bào chế. Sinh viên tham gia nghiên cứu bao gồm các khóa học đang học môn Bảo chế, có trình độ kiến thức cơ bản về dược liệu và kỹ thuật bào chế. Ngoài ra, nguyên liệu chanh rừng tại địa phương được sử dụng làm đối tượng thực hành, bao gồm lá, vỏ quả và các chế phẩm được bào chế từ nguyên liệu này.

Phương pháp nghiên cứu: Đề tài sử dụng kết hợp các phương pháp mô tả, thực nghiệm và đánh giá: Phương pháp mô tả: Thu thập, phân tích lý thuyết môn Bảo chế, tài liệu về dược liệu chanh rừng, chương trình đào tạo, và các hướng dẫn thực hành hiện có; Phương pháp thực nghiệm: Thực hiện các quy trình bào chế chế phẩm từ chanh rừng (chiết tinh dầu, bào chế siro, ủ muối, phơi sấy khô) trong phòng thí nghiệm, nhằm so sánh hiệu quả các phương pháp và đánh giá tính ứng dụng trong giảng dạy; Phương pháp đánh giá: Sử dụng phiếu khảo sát, phản hồi từ sinh viên, kết quả thực hành và chất lượng sản phẩm để đánh giá hiệu quả giảng dạy, khả năng tiếp thu kiến thức và kỹ năng thực hành. Sự kết hợp này giúp đề tài đánh giá toàn diện việc ứng dụng chanh rừng trong giảng dạy, từ lý thuyết đến thực hành, đồng thời đề xuất các giải pháp cải tiến chương trình phù hợp với điều kiện đào tạo tại Trường Cao đẳng Lạng Sơn.

2. Nội dung kết hợp chanh rừng trong giảng dạy môn học bào chế cho sinh viên Cao đẳng Dược Trường Cao đẳng Lạng Sơn

Thứ nhất, giới thiệu về chanh rừng trong chương trình giảng dạy. Chanh rừng (*Citrus hystrix*) là dược liệu bản địa có giá trị dược lý cao, bao gồm tác dụng kháng khuẩn, chống viêm, kích thích tiêu hóa và chứa nhiều vitamin C, flavonoid, tinh dầu có hoạt tính sinh học. Việc kết hợp chanh rừng vào môn Bảo chế giúp sinh viên nhận thức rõ giá trị của dược liệu địa phương đồng thời học cách vận dụng kiến thức lý thuyết vào thực tiễn. Nguyên liệu này vừa dễ thu hái, chế biến, vừa phù hợp để thực hành các kỹ thuật bào chế cơ bản như chiết xuất tinh dầu, bào chế siro, cao lỏng, bột dược liệu hoặc viên nang.

Thứ hai, tích hợp chanh rừng vào nội dung lý thuyết. Trong phần lý thuyết môn Bảo chế, giảng viên giới thiệu đặc điểm thực vật, thành phần hóa học và tác dụng sinh học của chanh rừng, đồng thời phân tích các dạng bào chế phù hợp. Sinh viên được hướng dẫn liên hệ giữa các hoạt chất trong dược liệu với phương pháp chế tạo chế phẩm, từ đó hiểu rõ mối liên hệ giữa lý thuyết và thực hành. Bài giảng còn nhấn mạnh tính bền vững và giá trị kinh tế của nguyên liệu bản địa, giúp sinh viên hình thành ý thức khai thác và sử dụng dược liệu hợp lý.

Thứ ba, ứng dụng chanh rừng trong thực hành bào chế. Trong các buổi thực hành, sinh viên được sơ chế, chiết xuất và bào chế các chế phẩm từ chanh rừng, như: chiết tinh dầu, bào chế siro, ủ muối, phơi sấy khô. Quá trình này giúp sinh viên rèn luyện kỹ năng thao tác, kiểm soát quy trình và đánh giá chất lượng sản phẩm. Đồng thời, việc sử dụng nguyên liệu thực tế giúp tăng hứng thú học tập, sinh viên dễ hình dung mối liên hệ giữa lý thuyết và thực tiễn trong bào chế dược phẩm.

Thứ tư, phương pháp giảng dạy kết hợp nghiên cứu nhỏ. Giảng viên áp dụng phương pháp tương tác và nghiên cứu nhỏ, như thảo luận nhóm, so sánh hiệu quả chiết xuất, hoặc thử nghiệm tác dụng kháng khuẩn của chế phẩm từ chanh rừng. Phương pháp này giúp sinh viên phát triển tư duy sáng tạo, kỹ năng phân tích kết quả và năng lực nghiên cứu khoa học ngay từ bậc cao đẳng. Đồng thời, sinh viên được khuyến khích đề xuất cải tiến quy trình bào chế, từ đó hình thành năng lực tự học và sáng tạo trong môi trường phòng thí nghiệm.

Thứ năm, đánh giá hiệu quả và ý nghĩa giáo dục. Việc kết hợp chanh rừng trong giảng dạy môn Bảo chế đã nâng cao hiệu quả học tập và thực hành, đồng thời giúp sinh viên nhận thức giá trị dược liệu bản địa và khả năng ứng dụng trong nghiên cứu, sản xuất sản phẩm dược liệu. Phản hồi từ sinh viên cho thấy chương trình thực hành kết hợp dược liệu thực tế tạo môi trường học tập tích

cực, hứng thú và thiết thực, góp phần hoàn thiện kỹ năng nghề nghiệp, từ đó nâng cao chất lượng đào tạo Cao đẳng Dược tại Trường Cao đẳng Lạng Sơn.

3. Lợi ích ứng dụng nông sản địa phương - Chanh rừng vào dạy học môn bảo chế cho sinh viên cao đẳng Dược Trường Cao đẳng Lạng Sơn

Một là, nâng cao kiến thức lý thuyết. Việc sử dụng chanh rừng trong giảng dạy giúp sinh viên nắm chắc kiến thức về dược liệu bản địa, bao gồm nguồn gốc, đặc điểm thực vật, thành phần hóa học và tác dụng dược lý. Sinh viên học được cách liên hệ giữa thành phần hoạt chất và dạng bào chế phù hợp, từ đó hiểu rõ mối liên hệ giữa lý thuyết và thực hành. Điều này giúp củng cố nền tảng kiến thức dược học, đặc biệt trong lĩnh vực bảo chế dược liệu.

Hai là, rèn luyện kỹ năng thực hành. Thực hành chế biến các chế phẩm từ chanh rừng như chiết tinh dầu, bào chế siro, ủ muối và phơi sấy khô giúp sinh viên rèn luyện kỹ năng thao tác, kiểm soát quy trình, đo lường chính xác và đảm bảo vệ sinh an toàn. Sinh viên còn học cách đánh giá chất lượng sản phẩm, từ mùi vị, màu sắc, độ tan đến hiệu quả kháng khuẩn (nếu có), giúp hình thành kỹ năng thực hành chuyên nghiệp, chuẩn bị cho môi trường làm việc sau khi tốt nghiệp.

Ba là, phát triển tư duy sáng tạo và nghiên cứu khoa học. Kết hợp dược liệu thực tế trong giảng dạy tạo cơ hội cho sinh viên thử nghiệm, so sánh các phương pháp chiết xuất, cải tiến quy trình bào chế và đánh giá hiệu quả sản phẩm. Sinh viên học cách phân tích, giải quyết vấn đề và đưa ra kết luận khoa học, đồng thời phát triển khả năng nghiên cứu ngay từ bậc cao đẳng. Đây là nền tảng quan trọng để sinh viên tham gia nghiên cứu và phát triển sản phẩm dược liệu trong tương lai.

Bốn là, tăng cường nhận thức về giá trị dược liệu địa phương. Thông qua việc thực hành với chanh rừng, sinh viên nhận thức được giá trị kinh tế, y học và tiềm năng ứng dụng của dược liệu bản địa. Họ học được cách khai thác hợp lý, bảo quản và chế biến dược liệu, góp phần bảo tồn nguồn tài nguyên tự nhiên và phát triển các sản phẩm có giá trị cộng đồng. Đây là lợi ích quan trọng trong đào tạo thế hệ dược sĩ có ý thức về bảo tồn và phát triển bền vững.

Năm là, tăng tính hứng thú và gắn kết học tập. Việc thực hành với nguyên liệu thực tế như chanh rừng giúp sinh viên cảm thấy hứng thú, gắn kết với môn học và dễ hình dung mối liên hệ giữa lý thuyết và thực tiễn. Môi trường học tập trở nên tương tác, sáng tạo và thực tế hơn, giúp sinh viên chủ động trong học tập, từ đó nâng cao hiệu quả đào tạo môn Bảo chế.

4. Khó khăn trong ứng dụng nông sản địa phương - Chanh rừng vào dạy học môn bảo chế cho sinh viên cao đẳng Dược Trường Cao đẳng Lạng Sơn

Thứ nhất, khó khăn về nguồn nguyên liệu. Một trong những khó khăn lớn là nguồn nguyên liệu chanh rừng không đồng đều về chất lượng và số lượng. Chanh rừng có thể bị ảnh hưởng bởi mùa vụ, điều kiện thời tiết, sâu bệnh hoặc quá trình thu hái và bảo quản. Điều này dẫn đến biến đổi về hàm lượng tinh dầu và các hợp chất hoạt chất, làm khó khăn trong việc duy trì tính đồng nhất của chế phẩm. Đối với sinh viên, việc này có thể ảnh hưởng đến kết quả thực hành và sự nhất quán trong quá trình học tập.

Thứ hai, khó khăn về kỹ thuật bào chế. Các quy trình chiết xuất, bào chế từ chanh rừng như chiết tinh dầu, bào chế siro, ủ muối và phơi sấy khô đòi hỏi kỹ thuật chính xác và kiểm soát nhiệt độ, thời gian, tỷ lệ dung môi. Sinh viên mới tiếp xúc dễ gặp khó khăn trong thao tác, đo lường và kiểm soát chất lượng sản phẩm, dẫn đến kết quả không đồng đều hoặc thất thoát nguyên liệu. Đồng thời, việc giữ nguyên mùi thơm, màu sắc và hoạt chất trong quá trình bào chế cũng là thách thức đối với giảng viên và sinh viên.

Thứ ba, khó khăn về trang thiết bị và phòng thí nghiệm. Một số khó khăn khác xuất phát từ hạn chế về trang thiết bị và phòng thực hành. Không phải tất cả phòng thí nghiệm đều có đầy đủ nội dung cất, máy sấy, máy xay hoặc bình chiết chất lượng cao. Việc thiếu thiết bị hiện đại có thể giảm hiệu quả chiết xuất, tăng thời gian thực hành và ảnh hưởng đến chất lượng sản phẩm cuối cùng. Đây là vấn đề thường gặp trong đào tạo cao đẳng Dược Trường Cao đẳng Lạng Sơn, nơi ngân sách và cơ sở vật chất còn hạn chế.

Thứ tư, khó khăn về thời gian giảng dạy. Việc kết hợp dược liệu thực tế vào môn Bảo chế tốn nhiều thời gian hơn so với giảng dạy lý thuyết thuần túy. Sinh viên cần thời gian để sơ chế, chiết xuất và bào chế chế phẩm, đồng thời tiến hành đánh giá kết quả. Điều này đôi khi làm khó khăn cho việc sắp xếp tiến độ chương trình, đặc biệt khi lớp đông hoặc thời gian thực hành hạn chế.

Thứ năm, khó khăn về đánh giá kết quả học tập. Cuối cùng, việc đánh giá kết quả học tập khi sử dụng dược liệu thực tế cũng gặp khó khăn. Các chế phẩm từ chanh rừng có thể khác nhau về màu sắc, mùi vị hoặc độ tinh khiết ngay cả khi cùng phương pháp bào chế, gây khó khăn cho giáo viên trong việc xây dựng tiêu chí đánh giá khách quan và công bằng. Đồng thời, sinh viên cũng cần học cách phân tích kết quả khoa học và rút kinh nghiệm từ thất bại, điều này đòi hỏi hướng dẫn chi tiết và thời gian theo dõi sát sao từ giảng viên.

5. Giải pháp nâng cao ứng dụng nông sản địa phương - Chanh rừng vào dạy học môn bảo chế cho sinh viên cao đẳng Dược Trường Cao đẳng Lạng Sơn

Một là, lựa chọn và khai thác dược liệu địa phương. Việc lựa chọn và khai thác dược liệu chất lượng là bước nền tảng quan trọng trong giảng dạy môn

Bảo chế cho sinh viên cao đẳng Dược Trường Cao đẳng Lạng Sơn. Chanh rừng (*Citrus hystrix*) cần được thu hái từ những nguồn uy tín, đảm bảo không bị sâu bệnh, không bị phun hóa chất và bộ phận sử dụng (lá, vỏ quả) phải đạt tiêu chuẩn. Thời điểm thu hái cũng ảnh hưởng đến hàm lượng tinh dầu và các hợp chất sinh học, vì vậy sinh viên nên được hướng dẫn nhận biết quả chín hoặc lá già phù hợp để chiết xuất. Giải pháp này không chỉ giúp tăng hiệu quả thực hành, mà còn giáo dục sinh viên ý thức bảo tồn và khai thác bền vững các nguồn dược liệu địa phương.

Hai là, tích hợp dược liệu vào chương trình giảng dạy. Để sinh viên nắm chắc kiến thức lý thuyết và kỹ năng thực hành, việc tích hợp chanh rừng vào nội dung giảng dạy là cần thiết. Trong phần lý thuyết, sinh viên được giới thiệu về nguồn gốc, đặc điểm thực vật, thành phần hóa học và tác dụng dược lý của chanh rừng, đồng thời học về các dạng bào chế phù hợp. Trong phần thực hành, sinh viên tiến hành chiết tinh dầu, bào chế siro, ủ muối và phơi sấy khô. Việc tích hợp này giúp sinh viên hiểu được mối liên hệ giữa lý thuyết và thực hành, đồng thời phát triển khả năng vận dụng kiến thức vào sản xuất chế phẩm thực tế.

Ba là, phương pháp giảng dạy tương tác và nghiên cứu nhỏ. Sử dụng các phương pháp giảng dạy tương tác như thảo luận nhóm, thuyết trình, báo cáo thực hành hay thử nghiệm so sánh các phương pháp chiết xuất giúp sinh viên tăng tính chủ động và sáng tạo. Ngoài ra, việc thực hiện nghiên cứu nhỏ, ví dụ như đo tỷ lệ chiết tinh dầu, đánh giá màu sắc, mùi vị hay tính kháng khuẩn của chế phẩm từ chanh rừng, sẽ giúp sinh viên rèn luyện kỹ năng phân tích, đánh giá kết quả và giải quyết vấn đề. Đây là cách hiệu quả để phát triển tư duy nghiên cứu khoa học ngay từ bậc Cao đẳng, đồng thời hình thành kỹ năng áp dụng dược liệu vào thực tiễn.

Bốn là, tăng cường trang thiết bị và hướng dẫn thực hành. Một trong những yếu tố quyết định chất lượng giảng dạy là trang thiết bị phòng thí nghiệm và hướng dẫn thực hành. Sinh viên cần được trang bị dụng cụ chiết xuất, sấy khô, bảo quản và kiểm nghiệm chất lượng, đồng thời được hướng dẫn thao tác an toàn, đảm bảo vệ sinh và chất lượng sản phẩm. Việc này giúp sinh viên thực hành một cách chuyên nghiệp, tránh thất thoát tinh dầu và sai sót trong quá trình bào chế. Đồng thời, nó còn tạo thói quen làm việc nghiêm túc, tuân thủ quy trình trong môi trường dược phẩm, góp phần hình thành năng lực nghề nghiệp sau khi ra trường.

Năm là, đánh giá và hoàn thiện chương trình. Để đảm bảo giải pháp bền vững, cần xây dựng hệ thống đánh giá toàn diện, bao gồm báo cáo thực hành, sản phẩm chế tạo, kiểm tra kiến thức lý thuyết và phản hồi sinh viên. Qua đó, giáo viên có thể điều chỉnh nội dung, phương pháp giảng dạy và các đề tài nghiên cứu, đồng thời sinh viên nhận thức rõ hơn về giá trị của dược liệu địa phương. Việc đánh giá còn tạo động lực cho sinh viên cải thiện kỹ năng thực hành, sáng tạo chế phẩm mới, và hướng đến các nghiên cứu ứng dụng thực tiễn, từ đó nâng cao chất lượng đào tạo môn Bảo chế.

III. KẾT LUẬN

Việc ứng dụng dược liệu địa phương - chanh rừng (*Citrus hystrix*) vào giảng dạy môn Bảo chế tại Trường Cao đẳng Lạng Sơn đã mang lại nhiều kết quả tích cực, thể hiện rõ ràng trên các khía cạnh sau: Nâng cao kiến thức lý thuyết và thực hành của sinh viên; Khuyến khích tư duy sáng tạo và nghiên cứu khoa học; Tăng cường nhận thức về giá trị dược liệu địa phương... Cần tiếp tục mở rộng chương trình giảng dạy bằng cách ứng dụng thêm các dược liệu địa phương khác, kết hợp nghiên cứu hoạt chất và tính ổn định chế phẩm. Tích hợp các phương pháp đánh giá định lượng hoạt chất, kiểm nghiệm chất lượng để sinh viên có thêm trải nghiệm nghiên cứu chuyên sâu. Xây dựng các dự án nghiên cứu sản phẩm hoàn thiện từ dược liệu địa phương nhằm phát triển tiềm năng thương mại hóa và ứng dụng cộng đồng. Tóm lại, việc sử dụng chanh rừng trong giảng dạy môn Bảo chế cho sinh viên cao đẳng Dược Trường Cao đẳng Lạng Sơn không chỉ nâng cao chất lượng đào tạo mà còn góp phần phát triển nghiên cứu dược liệu tại địa phương, tạo cơ hội cho sinh viên thực hành, sáng tạo và gắn kết lý thuyết với thực tiễn. Đây là mô hình giáo dục gợi ý áp dụng cho các trường cao đẳng Dược có điều kiện khai thác dược liệu bản địa.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Nguyễn Văn Anh, Trần Thu Hồng (2020), Dược liệu Việt Nam - Chanh rừng, Nxb Y học, Hà Nội.
- [2] Phạm Quang Liêm, Lê Hoàng Tuấn (2019), Các phương pháp chiết xuất tinh dầu từ dược liệu, Tạp chí Dược học, Hà Nội.
- [3] Lê Thị Khánh, Nguyễn Phương Mai (2018), Ứng dụng dược liệu địa phương trong đào tạo Dược, Tạp chí Giáo dục Y Dược, Hà Nội.
- [4] WHO (2011), Quality Control Methods for Medicinal Plant Materials, Geneva: World Health Organization.
- [5] Nguyễn Hoàng Công, Trần Thuý linh (2017), Thực hành bào chế dược liệu - nguyên tắc và ứng dụng, Nxb Y học, Hà Nội.
- [6] Phan Duy Mạnh, Hoàng Văn Tuấn (2021), Tiềm năng dược liệu Việt Nam trong giảng dạy và nghiên cứu khoa học, Tạp chí Dược liệu, Hà Nội.